

JESTEL

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2011. november 17.*

A C-454/10. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesfinanzhof (Németország) a Bírósághoz 2010. szeptember 17-én érkezett, 2010. szeptember 3-i határozatával terjesztett elő az előtte

Oliver Jestel

és

a **Hauptzollamt Aachen**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: J. N. Cunha Rodrigues tanácselnök, U. Löhmus (előadó), A. Rosas, A. Ó Caoimh és A. Arabadjiev bírák,

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,
hivatalvezető: A. Calot Escobar,

* Az eljárás nyelve: német.

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a cseh kormány képviselőjében M. Smolek és K. Havlíčková, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében B.-R. Killmann és L. Bouyon, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2011. július 14-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet 307. o., a továbbiakban: Vámkódex) 202. cikke (3) bekezdése második francia bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

- 2 E kérelmet az O. Jestel és a Hauptzollamt Aachen (az aacheni fő vámhivatal, a továbbiakban: Hauptzollamt) között az Európai Unió vámterületére történt szabálytalan árubehozatal következtében keletkezett vámtartozás megfizetése tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

- 3 A Vámkódex 202. cikke értelmében:

„(1) A behozatalkor vámtartozás keletkezik:

- a) a behozatalivám-köteles árunak a Közösség vámterületére történő jogellenes bejuttatásakor

[...]

E cikk alkalmazásában jogellenes bejuttatás a 38–41. cikk és a 177. cikk második francia bekezdése rendelkezéseinek megsértésével történő bejuttatás.

- (2) A vámtartozás az áru jogellenes bejuttatásakor keletkezik.

(3) Adós:

- az a személy, aki az ilyen árut jogellenesen bejuttatta,
- bármely személy, aki részt vett az áru jogellenes bejuttatásában, és tudomása volt vagy tudomása kellett legyen arról, hogy a bejuttatás jogellenes, és
- bármely személy, aki a szóban forgó árut megszerezte vagy birtokában tartotta, és az áru megszerzésekor vagy átvételekor tudomása volt, vagy tudomása kellett legyen arról, hogy azokat jogellenesen juttatták be.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 4 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból, illetve a Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik, hogy O. Jestel 2004 áprilisa és 2006 májusa között az eBay internetes árverező rendszeren keresztül, ahol két on-line üzletet működtetett, Kínából származó árukat árverezett el. Az áruk adásvételi szerződéseinek megkötésénél közvetítőként járt el, és megkapta az értékesítés ellenértékét. Az árak megállapítását és az említett áruk szállítását azok kínai szállítója végezte. Ez utóbbi küldte meg ugyanis postai úton az árukat közvetlenül a németországi illetőségű vásárlóknak.
- 5 Az alapügy tárgyát képező árukat úgy kézbesítették az említett vásárlóknak, hogy azokat nem állították vám elé, és nem fizettek utánuk behozatali vámot, a jelek szerint a kínai szállító által szolgáltatott, az elküldött csomagok tartalmára és értékére vonatkozó téves adatok miatt.

- 6 A Hauptzollamt határozatában O. Jestelt behozatali vám címén körülbelül 10 000 euró, valamint a behozatalt terhelő hozzáadottérték-adó címén mintegy 21 000 euró megfizetésére kötelezte. A Hauptzollamt arra hivatkozott különösen, hogy O. Jestel részt vett az áruknak a Vámkódex 202. cikke (3) bekezdésének második francia bekezdése szerinti, az Unió vámterületére történő jogellenes bejuttatásában. Az e határozat ellen benyújtott közigazgatási panaszt elutasították.

- 7 Az O. Jestel által a Hauptzollamt határozata ellen benyújtott keresetet a Finanzgericht Düsseldorf elutasította. Az iratokból kitűnik, hogy e bíróság először is megállapította, hogy a szóban forgó áruk bejuttatása a Vámkódex 202. cikke értelmében véve jogellenes volt, mivel egyfelől azt e kódex 38–41. cikke egyes rendelkezéseinek megsértésével hajtották végre, másfelől a postai küldemények vám elé állításra vonatkozó kötelezettség alóli mentesség nem vonatkozott az említett árukra, mivel azok valós értéke meghaladta az előírt 22 eurós értékhatárt. Másodszor ugyanezen kódex 202. cikke (3) bekezdésének második francia bekezdése alapján O. Jestel a vámtartozás adósa.

- 8 Az ezen ítélettel szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelem ügyében eljáró kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy O. Jestel álláspontja szerint az adásvételi szerződéseknek az eBay-en történő megkötése, valamint a vásárlók nevének és címének a kínai szállító részére történő megadása, amely tevékenységek időben távol állnak az említett áruk feladásától, és csupán az annak alapjául szolgáló jogügylettel állnak összefüggésben, nem minősül az e bejuttatásban való, a Vámkódex 202. cikke (3) bekezdésének második francia bekezdése értelmében vett részvételnek.

- 9 A kérdést előterjesztő bíróság előadja, hogy még nem került eldöntésre az a kérdés, hogy O. Jestel számított-e arra, hogy az alapügyben szóban forgó behozatok jogellenesek lesznek, vagy amint állítja, e tekintetben fennálló kétségei ellenére azt feltételezte, hogy azokat szabályosan fogják végezni. E bíróság mindazonáltal kétségesnek tekinti, hogy olyan körülmények között, mint amelyek az alapügy tárgyát képezik, valamely személy a vámtartozás adósa legyen e rendelkezés értelmében abban az

esetben is, ha azt gondolja, illetve arra számít, hogy az eladó a szóban forgó árut jogellenesen juttatja be az Unió vámterületére.

- 10 Ilyen körülmények között a Bundesfinanzhof úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„1) A [Vámkódex] 202. cikke (3) bekezdésének második francia bekezdése értelmében véve a vámtartozás adósává válik-e valamely árunak az Európai Unió vámterületére történő jogellenes bejuttatásában való »részvétel« miatt az a személy, aki a bejuttatásban való közvetlen közreműködés nélkül közvetítőként jár el az érintett árukra vonatkozó adásvételi szerződés megkötésében, és ennek során felmerül számára az a lehetőség, hogy az eladó az árukat vagy azok egy részét esetlegesen a behozatali vám megkerülésével szállítja?

2) Adott esetben elegendő-e az is, ha ezt elképzelhetőnek tartja, vagy csak akkor válik adóssá, ha biztosan számol e cselekmény bekövetkezésével?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 11 Együttesen vizsgálendő kérdéseivel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a Vámkódex 202. cikke (3) bekezdésének második francia bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az a személy, aki a bejuttatásban való közvetlen közreműködés nélkül közvetítőként jár el az érintett árukra vonatkozó adásvételi szerződés

megkötésében, részt vett az áruknak az Unió vámterületére történő jogellenes bejuttatásában. Igenlő válasz esetén az említett bíróság arra is választ vár, hogy az ilyen személy csak akkor válik-e a vámtartozás adósává e rendelkezés alapján, ha számít az érintett áruk bejuttatásának jogellenességére, vagy adósnak minősítéséhez elegendő, ha elképzelhetőnek tartja az ilyen bejuttatást.

- 12 Emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jogalkotó a Vámkódex hatálybalépésétől kezdődően teljes körűen rögzíteni kívánta a vámtartozásért felelős személyek meghatározásának feltételeit (lásd a C-414/02. sz. Spedition Ulustrans ügyben 2004. szeptember 23-án hozott ítélet [EBHT 2004., I-8633. o.] 39. pontját, a C-195/03. sz., Papismedov és társai ügyben 2005. március 3-án hozott ítélet [EBHT 2005., I- 1667. o.] 38. pontját, valamint a C-140/04. sz., United Antwerp Maritime Agencies és Seaport Terminals ügyben 2005. szeptember 15-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-8245. o.] 30. pontját). Az áruknak az Unió területére történő, az említett kódex 202. cikke értelmében vett jogellenes bejuttatásakor keletkező vámtartozásért felelős személyeket e cikk (3) bekezdése határozza meg.
- 13 A Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően ez utóbbi bekezdés megfogalmazásából következik, hogy az uniós jogalkotó tágan kívánta meghatározni azoknak a személyeknek a körét, akik a vámtartozás adósának tekinthetők a behozatalivám-köteles áru jogellenes bejuttatásakor (lásd a fent hivatkozott Spedition Ulustrans ügyben hozott ítélet 25. pontját és a fent hivatkozott Papismedov és társai ügyben hozott ítélet 38. pontját).
- 14 Ezt követően meg kell állapítani, hogy az olyan személy, mint O. Jestel, amennyiben tevékenysége az áruk adásvételi szerződéseinek megkötésében való közvetítésre, az értékesítés ellenértékének beszedésére, valamint a vásárlók nevének és címének az említett áruk szállítójának részére történő megadására korlátozódott, az említett (3) bekezdés első és harmadik francia bekezdésének értelmében nem tekinthető a vámtartozás adósának. E francia bekezdések ugyanis azon személyre vonatkoznak, aki ténylegesen bejuttatta az árukat, anélkül hogy azokat bejelentette volna

(lásd a C-238/02. sz., Viluckas és Jonusas ügyben 2004. március 4-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-2141. o.] 29. pontját, valamint a fent hivatkozott Papismedov és társai ügyben hozott ítélet 39. pontját), illetve azon személyekre, akik ezen árukat a bejuttatásukat követően megszerezték vagy birtokukban tartották.

- 15 A Vámkódex 202. cikke (3) bekezdésének második francia bekezdése értelmében a vámtartozás adósa bármely személy, aki részt vett az áruknak az Unió területére történő jogellenes bejuttatásában, és tudomása volt vagy tudomása kellett legyen arról, hogy e bejuttatás jogellenes volt. Következésképpen az e rendelkezés szerinti „adós” minősítés két feltételtől függ, amelyek közül az első, nevezetesen az említett bejuttatásban való részvétel objektív, a második, nevezetesen az adott személy tudatos részvétele az áru jogellenes bejuttatásában pedig szubjektív (a fent hivatkozott Papismedov és társai ügyben hozott ítélet 40. pontja).
- 16 Először is az említett rendelkezésben szereplő objektív feltételt illetően a Bíróság kimondta, hogy azon személyek vesznek részt az áruk jogellenes bejuttatásában, akiknek bármiféle részük volt a bejuttatásban (a fent hivatkozott Spedition Ulustrans ügyben hozott ítélet 27. pontja).
- 17 E tekintetben, amint azt a főtanácsnok is kifejtette indítványának 39. pontjában, a jogalkotó nem határozta meg közelebbről, hogy az e rendelkezés szerinti személyek csak azon személyek-e, akik közvetlenül hozzájárultak a jogellenes bejuttatáshoz. Ezért azokra is kiterjedhet e rendelkezés, akik az e bejuttatáshoz kapcsolódó aktusokban részt vettek.
- 18 Az alapügy körülményeit illetően meg kell jegyezni, hogy mind a szóban forgó adásvételi szerződések megkötése, mind a szerződések tárgyát képező áruk szállítása egyetlen ügylet, nevezetesen ezen áruk adásvételének részét képezi. Ennélfogva az olyan személyt, mint az alapügyben O. Jestel, aki anélkül, hogy közvetlenül hozzájárult

volna az áruknak az Unió vámterületére történő jogellenes bejuttatásához, közvetítőként vett részt az ezen árukra vonatkozó adásvételi szerződések megkötésében, úgy kell tekinteni, mint aki a Vámkódex 202. cikke (3) bekezdésének második francia bekezdése értelmében véve részt vett e bejuttatásban.

- 19 Másodszor az említett rendelkezésben szereplő szubjektív feltételt illetően a kérdést előterjesztő bíróság arra vár választ, hogy ahhoz, hogy e feltétel teljesüljön, szükséges-e, hogy az ugyanezen rendelkezés szerinti résztvevők számítsanak a bejuttatás jogellenességére, vagy elegendő, ha azt elképzelhetőnek tartják. E kérdés az alapügy sajátos körülményeivel kapcsolatos, ahol a jogellenes bejuttatásra a részvételt követően került sor.
- 20 Márpedig a Vámkódex 202. cikke (3) bekezdésének második francia bekezdésében szereplő szubjektív feltétel azon a tényen alapszik, hogy a bejuttatásban részt vevő személyeknek tudomása volt vagy tudomása kellett legyen arról, hogy a bejuttatás jogellenes, ami azt jelenti, hogy e személyeknek tudomása volt vagy tudomása kellett legyen egy vagy több szabálytalanság létezéséről.
- 21 Mivel az említett feltétel ténybeli körülményekkel kapcsolatos, az uniós bíróságok és a nemzeti bíróságok közötti hatáskörmegosztásra tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak megítélése, hogy az alapügyben teljesül-e (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Papismedov és társai ügyben hozott ítélet 41. pontját). Mindazonáltal a Bíróság az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elbírálása során szükség esetén pontosításokat adhat, amelyek célja, hogy iránymutatást adjanak a nemzeti bíróságnak az értelmezés során (lásd ebben az értelemben a C-446/07. sz. Severi-ügyben 2009. szeptember 10-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-8041. o.] 60. pontját és a C-232/09. sz. Danosa-ügyben 2010. november 11-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-11405. o.] 34. pontját).

- 22 E tekintetben egyfelől úgy kell tekinteni, hogy a Vámkódex 202. cikke (3) bekezdésének második francia bekezdésében szereplő „tudomása kellett legyen” fordulat a kellően körültekintő és gondos gazdasági szereplő magatartására utal.
- 23 Másfelől a kérdést előterjesztő bíróság feladata az alapügy körülményeinek átfogó értékelése.
- 24 Így különösen meg kell állapítani, hogy az adásvételi szerződések megkötésében közvetítőként eljáró személynek tudnia kell arról, hogy a harmadik országokból származó áruknak az Unióba történő szállítása behozatalivám-fizetési kötelezettséget keletkeztet. Ezért vizsgálendő az a kérdés, hogy a közvetítő megtett-e minden ésszerűen elvárható intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy a szóban forgó árukat ne jogellenesen juttassák be, nevezetesen hogy tájékoztatta-e a szállítót az áruk tekintetében a vámárnyilatkozat-tételi kötelezettségéről.
- 25 Figyelembe kell venni továbbá azt, hogy mely információk álltak a közvetítő rendelkezésére, vagy mely információkról kellett hogy tudomása legyen, különösen szerződéses kötelezettségeiből eredően. Ezen összefüggésben vizsgálni kell azt is, hogy a fizetendő behozatali vámokat feltüntették-e az adásvételi szerződésekben, vagy a közvetítő rendelkezésére álló más iraton, amely arra utalhatott, hogy az árukat szabályosan hozzák be az Unió területére.
- 26 Emellett figyelembe vehető azon időszak, amely alatt a közvetítő szolgáltatásokat nyújtott a szóban forgó áruk eladójának. Amennyiben ugyanis a közvetítő hosszú időszakon keresztül nyújtott szolgáltatásokat, kevésbé tűnhet valószínűnek, hogy nem volt alkalma megismerni az eladó áruszállítási gyakorlatát.

- 27 A fenti megfontolásokra tekintettel a feltett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a Vámkódex 202. cikke (3) bekezdésének második francia bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az árukra az Unió vámterületére történő jogellenes bejuttatásakor keletkező vámtartozás adósának kell tekinteni azt a személyt, aki a bejuttatásban való közvetlen közreműködés nélkül közvetítőként járt el az érintett árukra vonatkozó adásvételi szerződés megkötésében, amennyiben e személynek tudomása volt vagy tudomása kellett legyen arról, hogy az említett bejuttatás jogellenes, amely kérdés eldöntése a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

A költségekről

- 28 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 202. cikke (3) bekezdésének második francia bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az árukra az Európai Unió vámterületére történő jogellenes bejuttatásakor keletkező vámtartozás adósának kell tekinteni azt a személyt, aki a bejuttatásban való közvetlen közreműködés nélkül közvetítőként járt el az érintett árukra vonatkozó adásvételi szerződés megkötésében, amennyiben

e személynek tudomása volt vagy tudomása kellett legyen arról, hogy az említett bejuttatás jogellenes, amely kérdés eldöntése a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

Aláírások